

STANGE KOMMUNE

Økonomi- og administrasjonsavdelingen

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep

0030 OSLO

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET
06 JUNI 2008
ARKIVKODE: 11
SAKSNR. 200860301-179

Deres ref.

Vår ref.

08/4466
08/14719

Saksb.

Eilef Fjogstad

Arkivkode

200//&13

Dato

05.06.2008

NOU 2007:12 - OFFENTLIG INNKREIVING. HØRINGSUTTALELSE FRA STANGE KOMMUNE

Innkrevingsutvalgets utredning NOU 2007:12 ble behandlet av Stange formannskap som sak 69/08.

Formannskapet fattet følgende vedtak:

"Stange kommune støtter innkrevingsutvalgets forslag om etablering av en statlig innfordringsetat."

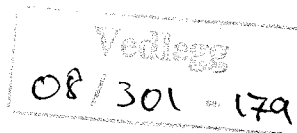
Utskrift av saksframlegg og protokoll følger som vedlegg.

Med hilsen

Eilef Fjogstad
Rådgiver

Kopi til:

Kommunenenes Sentralforbund, Postboks 1378 Vika, 0114 OSLO

Saksprotokoll

Utvalg:	Formannskapet	
Møtedato:	04.06.2008	
Arkivsak:	08/4466- 14646/08	Arkiv: 200 &13
Sak:	69/08	

NOU 2007:12 - OFFENTLIG INNKREVIING. HØRINGSUTTALELSE FRA STANGE KOMMUNE

Behandling:

Vedtak:

Stange kommune støtter innkrevingsutvalgets forslag om etablering av en statlig innfordringsetat.

Rett utskrift:

Stange kommune, den 05.06.2008

Saksprotokoll sendes:

%%%Trykk F11 for å plassere markøren der du skal begynne å skrive%%%

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Eilef Fjogstad

Arkiv: 200 &13

Arkivsaksnr.: 08/4466

Saken skal sluttbehandles av: Formannskapet

NOU 2007:12 - OFFENTLIG INNKREVIING. HØRINGSUTTALELSE FRA STANGE KOMMUNE

Rådmannens innstilling:

::: Sett inn innstillingen under denne linja ↓

Stange kommune støtter innkrevingsutvalgets forslag om etablering av en statlig innfordringsetat.

Stange, den 28.05.2008

Erik Heldal Haugerud
rådmann

::: Sett inn innstillingen over denne linja ↑

... Sett inn saksutredningen under denne linja ↓

SAKSOPPLYSNINGER

Bakgrunn:

Det regjeringsoppnevnte innkreivingsutvalgets utredning ble ved brev av 20.02.2008 fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) sendt på alminnelig høring med høringsfrist 2. juni 2008.

Bakgrunnen for utredningen er ønsket om å forenkle og samordne den offentlige innkreivingen. Men utredningen tar også opp kommunal innkreiving særskilt, og ender opp med å foreslå en statliggjøring av en viktig del av skatteinnkreivingen.

Krav som omfattes av utredningen

Utredningen omfatter både offentlighetsrettslige og privatrettslige krav som tilkommer stat og kommune. Summen av statlige krav utgjør i underkant av 916 mrd kroner, hvorav de offentligrettslige kravene er på 892 mrd og de privatrettslige kravene er på 23 mrd. De største offentlige innkreiverne er:

• Skatteetaten	277 mrd kr
• Skatteoppkreiverne	315 mrd kr
• Toll og avgiftsetaten	157 mrd kr

Til sammen har disse tre offentlige innkreiverne 95% av alle krav som er tatt med i utredningen. De øvrige 5% av kravene fordeles på 20 statlige etater.

Flertallet i utvalget foreslår at alle kravene som ikke er betalt etter første purring skal overføres til den nye innfordringsetaten. Dette omfatter også alle forfalte skatter og avgifter som skatteoppkreiverne innfordrer i dag. Øvrige kommunale og fylkeskommunale krav utgjør ca 36 mrd kr. Dette er ikke foreslått lagt til den nye innfordringsetaten.

Utfordringer i offentlig innkreiving

Utvalget peker på at brukerorienteringen er for svak ved dagens fragmenterte organisering av innfordringen. Personer, men også bedrifter, behandles i for liten grad samlet når de skylder mange ulike krav til det offentlige, innfordringstiltakene er ikke tilstrekkelig tilpasset den enkeltes situasjon og tiltakene kan i en del tilfeller starte for sent.

Analysen viser at det er behov for bedre samordning i offentlig innkreiving, større innslag av helhetlige løsninger hvor krav blir håndtert samlet overfor den enkelte skyldner, for vesentlig større innslag av debitorstilpasset innfordring og mer samordning av dataregistre og saksbehandlingssystemer.

Ut fra en diskusjonen rundt brukernes evne og vilje, ser utvalget behov for å utvikle tiltak som øker viljen og som inngir tillit for debitor.

Informasjon, oversikt og felles løsninger

Utvalget har hatt som utgangspunkt at god oversikt over egen økonomi er et vesentlig forhold som påvirker betalingsatferden. Gjennom økt bruk av elektroniske varslings- og

betalingssløsninger mener utvalget at oversikten over offentlige krav generelt vil kunne bedres.

På generelt grunnlag er det viktig for privatpersoner og bedrifter å sikre seg informasjon om offentlige ordninger, regelverk, klageadgang med videre. Utvalget har således vurdert at god og tilgjengelig informasjon er viktig i begge fasene av innkrevingprosessen.

Utvalget mener at det bør kunne utvikles felles løsninger som gir oversikt over offentlige krav fra flere fastsettere, med mulighet til direkte overgang til betaling, enten gjennom nettbank eller på annen måte. Utvalget anbefaler at MinSide og Altinn benyttes til å tilby denne type løsninger for henholdsvis privatpersoner og bedrifter.

Ny innfordringsetat

Utvalget som helhet foreslår at alle statlige innfordringsoppgaver samles i en statlig innfordringsetat. Flertallet i utvalget foreslår at alle statlige innfordringsoppgaver og innfordringsoppgaver knyttet til skatte- og avgiftkrav som hører under fellesinnkrevingen, samles i en statlig innfordringsetat.

Flertallet vurderer det slik at rene kommunale krav ikke skal omfattes av ordningen, men at etaten skal innfordre også slike krav dersom kommuner selv ønsker det. Det vil være opp til hver enkelt kommune å vurdere hvorvidt de ønsker å overlate innfordring av kommunale avgifter, eiendomsskatt mv. til den statlige innfordringsetaten.

Utvalget har vurdert det som hensiktsmessig at etaten består av 5 – 7 regionale kontorer, fortrinnsvis lokalisert til steder der det allerede eksisterer etablerte innfordringsmiljøer. Det er viktig at man i en reorganiseringsprosess ivaretar de ressurser som allerede eksisterer på innfordringsområdet. Dette gjelder særlig den innfordringskompetanse som er bygget opp gjennom arbeidet i Statens innkrevingssentral, NAVI, toll- og avgiftsetaten, skatteetaten og skatteoppkreverne.

Den nye etaten bør etter utvalgets vurdering ikke overta forvaltningen av eierskapet til kravene formelt. Innfordringsetaten skal imidlertid tildeles tilstrekkelig kompetanse til å kunne gjennomføre en effektiv og forsvarlig innfordring. Først og fremst innebærer dette at etaten overføres alle kreditoroppgavene, med noen unntak. Videre innebærer det at etaten skal ha særnamskompetanse. Det betyr at det i Norge bare blir to etater med *namskompetanse* og at de to etaters ansvarsområde blir klart atskilt.

Flertallet viser til at den viktigste gevinsten ved en ny innfordringsetat, med det ansvarsområdet som forslaget legger opp til, er knyttet til det utvalget har kalt brukerorientering. Det vises til at antallet offentlige etater med namskompetanse reduseres fra fem til to, noe utvalget anser som en vesentlig forbedring. Antallet enheter med namskompetanse reduseres fra ca. 770 til om lag 351, det vil si én særnamsmann og 350 alminnelige namsmenn. Etter utvalgsflertallets vurdering er også gevinstene i forhold til brukerorientering betydelige utenfor tvangsinnfordringsområdet.

Selv om brukerorientering har vært vesentlig for flertallet ved valg av løsning innebærer forslaget til ny innfordringsetat betydelige effektiviseringsgevinster. Provenygevinstene er ikke anslått, men forslagets utforming innebærer etter flertallets vurdering også gode muligheter for å oppnå provenymessige gevinster.

Ikke-organisatoriske tiltak

Utvalget har også valgt å komme med forslag som er av ikke-organisatorisk art og som vil bidra til å avhjelpe noen av de utfordringer og behov ved innfordringen som er beskrevet utredningen.

Følgende tiltak er vurdert av utvalget:

- Felles styrings- og strategisignaler
- Innfordringssamarbeid
- Overføre offentlige krav i gjeldsordning til én innkrevingsaktør
- Overføre utleggstrekk til én innkrevingsaktør
- Overføre flere krav til de store innfordringsaktørene
- Bedre informasjon, forebygging og veiledning
- Kompetansebygging
- Sentralt register over misligholdte offentlige krav
- Tilrettelegging for motregning
- Bruk av informasjonsteknologi i innfordringen

Utvalget vurderer det slik at det er behov for felles styrings- og strategisignaler i større utstrekning enn de som gis i dag. Det er forutsatt at Finansdepartementet bør utarbeide disse og at hvert departement påser at disse følges opp gjennom eksempelvis etatsstyringen og styringsdialoger.

Utvalget har videre vurdert om det i større grad bør tilrettelegges for innfordringssamarbeid på tvers av virksomhetene, gjennom etablering av et innfordringsforum. Gitt det samarbeidet som allerede eksisterer på innfordringsområdet, konkluderer utvalget med at de har liten tro på at et slik tiltak vil føre til vesentlig bedre samordning.

Det er foretatt en vurdering av om visse typer innfordringsoppgaver kan samles hos én aktør for å bedre brukerorienteringen og gi effektivitetsgevinster. Oppgaver som utvalget har vurdert å samle er blant annet uttalelser og oppfølging av gjeldsordninger som inneholder offentlige krav, samt nedleggelse av utleggstrekk. Utvalget har ikke konkludert med hvilke aktører som er best egnet til slike oppgaver, men har vurdert aktuelle aktører. Det er videre lagt vekt på at de aktørene som i dag er store og med gode innfordringsrutiner og -systemer i større grad bør kunne innfordre krav for små aktører.

Utvalget har dessuten vurdert det som ønskelig at det i større grad fokuseres på informasjon til skyldner. Dette gjelder både generell informasjon om innfordring og spesiell informasjon til skyldner med oversikt over alle misligholdte krav mv. Også tiltak for å opprettholde og bedre kompetansen til virksomhetenes ansatte er vurdert som viktig for å bedre brukerorienteringen og effektiviteten. Utvalget foreslår blant annet at det utarbeides e-læringskurs.

Til slutt har utvalget foreslått at det opprettes et sentralt register over misligholdte offentlige krav, slik at aktørene i større grad har mulighet til å samordne seg dersom en skyldner har gjeld til flere offentlige aktører. Et slikt register vil også kunne legge til rette for at motregning kan benyttes i større grad dersom alle statlige og kommunale utbetalinger sjekkes mot dette registeret før utbetaling foretas.

Utvalget peker også på at det bør tilrettelegges for at eksisterende IT-systemer kan benyttes av andre aktører.

Særskilte problemstillinger

Utvalget behandler også enkelte særlige problemstillinger som skisseres i mandatet. Først behandles forholdet til det alminnelige namsmannsapparatet og hvordan en omorganisering av særnamsmyndigheten i offentlig innfordring påvirker namsmannsapparatet.

Deretter behandles hvordan forholdet til inkassobransjen kan bli påvirket. Etter utvalgets vurdering, vil namsmannsapparatet i liten grad påvirkes når det gjelder oppgavemengden. Derimot vil trolig sammensetningen av oppgavene endres noe ettersom namsmenn over hele landet vil få færre henvendelser fra statlige aktører og flere fra kommunalt hold. Det samme gjelder for inkassobransjen. Dette er imidlertid noe mer uklart ettersom inkassovirksomheter fortsatt kan inngå som underleverandør i statlig innkreving selv om de offentlige innfordringsoppgavene samles i en statlig etat.

Utvalget behandler også hva prinsippet om kostnadsdekkende gebyrer innebærer på innkreivingsområdet. Spørsmålet om regelforenkling spesielt i forhold til næringslivet, drøftes kort.

Kommunenes Sentralforbund

KS har lenge vært mot statliggjøring av skatteinnkrevingen, blant annet fordi innkrevingen bør skje i nærhet til brukerne. KS har derfor laget en momentliste vedrørende NOU 2007: 12 for fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen (innfordring).

Ifølge KS vil en statliggjøring av skatteinnkrevingen bety følgende:

- Sterk sentralisering
- Provenytap både for stat og kommune
- Innkreivingsmiljøer i kommunene svekkes
- Brudd i verdikjeden fører til dårligere brukerorientering
- Kommunale oppgaver overføres til staten
- Kommunalt selvstyre reduseres
- Betydelige overgangskostnader

Vurdering:

I sak 0122/01 "Interkommunal skatteavdeling – Hamar, Løten, Ringsaker og Stange kommuner – høring", behandlet 21.11.2001 fattet formannskapet følgende vedtak:

"Stange kommune går ikke inn for å etablere interkommunal skatteavdeling. Det bør arbeides for at disse oppgaver på sikt overføres til staten."

Rådmannen vil dessuten nevne at Stange kommune i brev av 02.09.2004 avga høringsuttalelse til NOU 2004:12 Bedre skatteoppkreiving, hvor kommunen støttet forslaget

fra flertallet i skatteoppkreverutvalget, som innebar en statlig overtakelse av skatteoppkreverfunksjonen.

Rådmannen la følgende momenter til grunn for uttalelsen:

- Skatteoppkreverfunksjonen er en oppgave som kommunene utfører for staten under deres instruksjonsmyndighet.
- Man vil under en statlig organisering få mulighet til å opprette større regionale kontorer som vil få bedre fagmiljøer for spesialisering. Dette vil medføre ressursbesparelser og man vil ha mulighet til å sette inn økte ressurser på for eksempel kontroll.
- Det vil gi mulighet til en samordning av innkreving av skatt og mva samt kontrollvirksomheten, noe som vil være ressursbesparende for skatteetaten og næringslivet.
- Man vil få en mer brukervennlig skatteforvaltning når skattyterne og arbeidsgiverne får en etat å forholde seg til mot fire i dag.
- Nærmere kontakt mellom fastsetting og innkreving vil føre til en reduksjon av skjønns ligninger.
- Gjennom større enheter vil en få bedre kvalitet i saksbehandlingen og ivareta rettssikkerheten bedre overfor skattyterne.

I tillegg til de momenter som er nevnt i de to forannevnte saker, vil rådmannen peke på følgende:

- Etablering av én statlig innfordringsetat med 5-7 regionale kontorer vil medføre at innfordringskompetansen vil samordnes og styrkes. Dette vil legge til rette for bedre brukerorientering ved at den enkelte kan kjenne seg trygg på at juridiske rettigheter blir respektert, at like tilfeller får lik behandling og at avgjørelser er forutsigbare og i henhold til lover og regler.
- Etter rådmannens oppfatning bør disse hensynene veie tungt i forhold til eventuelle ulemper i form av overføring av oppgaver fra kommune til stat. Rådmannen deler således ikke KS' synspunkt om at det kommunale selvstyre reduseres.
- Utvalgets forslag innebærer at innfordringsetaten skal ha særnamskompetanse. Det fører i sin tur til at antallet offentlige etater med namskompetanse reduseres fra fem til to - og at de to etaters ansvarsområder blir klart atskilt. Dette legger til rette for en effektiv og forsvarlig innfordring.
- Utvalget foreslår en rekke forbedringstiltak, hvor det bl.a. vises til muligheter knyttet til bruken av elektroniske løsninger og tilrettelegging av betalingstjenester. Rådmannen er enig i at elektroniske varslings- og betalingsløsninger vil føre til mer effektiv ressursbruk i offentlig sektor, og viser bl.a. til erfaringene etter innføring av det nye skattesystemet Sofie.
- Det er antakelig riktig at utvalgets forslag vil ha negative distriktspolitiske konsekvenser, men dette overskygges etter rådmannens syn av at innfordringskompetansen blir betydelig styrket – særlig i forhold til dagens situasjon i mindre kommuner.

- En statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen vil dessuten kunne være et viktig bidrag i regjeringens arbeid med modernisering av offentlig sektor. Man vil gjennom sammenslåing av oppgavene som ligger under skatteetaten kunne skape en forenklet hverdag for brukerne av tjenestene, samtidig som man får utnyttet ressursene på en mer effektiv måte.

Utrykt vedlegg:

NOU 1007:12 Offentlig innkreving

... Sett inn saksutredningen over denne linja ↑